

Ferenc pápa beszéde a jegyespárokhöz

Szent Péter tér
2014. február 14.

(Kérdésekből és válaszokból álló nyílt párbeszéd zajlott Ferenc pápa és több ezer fiatal jegyespár között, akik a világ számos országából Szent Valentin püspök ünnepe alkalmából érkeztek Rómába.)

1. Kérdés: Az „örökre” szóló elkötelezettségtől való félelem

Szentatya, ma sokan úgy látják, hogy túlságosan nehéz egész életre szóló hűséget fogadni, sokan úgy érzik, hogy az örökre szóló együttélés kihívása szép, lelkesítő, de túlságosan megterhelő, szinte lehetetlen. Kérjük, szóljon erről pár eligazító szót. – A Gibraltárról érkezett Nicolas és Marie Alexia kérdésére a pápa így felelt:

Köszönöm tanúságtételeket és kérdéseket. [Mivel munkatársai a pápa kezébe adják a papírokat, amelyekről olvasni fogja válaszait, magyarázattal kezdi beszédét.] Szeretném világossá tenné: ők [a jegyesek] előre elküldték nekem kérdéseiket. Érthető okokból. Így végig tudtam gondolni őket, hogy kieriellebb választ adhassak.

Fontos feltenni magunknak a kérdést, hogy lehetséges-e „örökre” szeretni egymást. Ezt a kérdést kell feltennünk: lehetséges-e, hogy „örökre” szeressük egymást? Ma nagyon sokan vannak, akik félnek végleges döntést hozni. Egy fiatal ember azzal fordult a püspökéhez: „Szeretnék pap lenni, de csak tíz évig.” Félt a végleges elköteleződéstől. És ez általánosan elterjedt félelem, kultúránk része. Lehetetlennek tűnik, hogy egész életre szóló döntéseket hozzunk. Manapság minden gyorsan változik, semmi sem tart sokáig. Ez a ma uralkodó gondolkodásmód a házasságra készülőkől azt váltja ki, hogy: „együtt vagyunk, amíg tart a szerelem”, de utána? „Üdvözlöt, és csókolom!” És már vége is a házasságnak. De mit is jelent a szerelem, a szeretet? Egy érzés csupán, egy pszichofizikai állapot? Ha az, akkor nyilvánvaló, hogy nem lehet semmi szilárdat ráépíteni. Ha azonban a szeretet egy *kapcsolat*, akkor olyan valóság, amely növekszik, és azt is mondhatjuk, hogy úgy kell felépíteni, mint egy házat. A házat pedig közösen, nem egyedül építjük! Építeni itt annyit jelent, mint támogatni egymást, segíteni egymás növekedését.

Kedves jegyespárok, arra készültök, hogy együtt növekedjete, együtt építsétek ezt a házat, hogy örökre együtt éljete. Házatokat nem futóhomokhoz hasonló érzésekre akarjátok építeni, melyek jönnek és mennek, hanem az igazi szeretet sziklájára, amely Istentől jön. Ebből a szeretettervből születik a család, amely

növekedni akar, miként a házat építik, hogy a kölcsönös szeretet, a segítségnyújtás, a remény és a támasz helye legyen. Mint ahogy Isten szeretete szilárd, és örökre szól, úgy a családot megalapozó szeretet is legyen szilárd és örökre szóló.

Kérlek benneteket, ne engedjétek magatokat legyőzni az „ideiglenesség kultúrája” által. Az „ideig tartónak”, a „pillanatnyilag jónak” ez a ma mindnyájunkat elárasztó kultúrája nem helyes. Mit kezdjünk tehát ezzel az „örökre” szóló elkötelezettségtől való félelemmel? Az a gyógymódja ennek, hogy napról napra az Úr Jézusra bizzuk magunkat, ha olyan életet élünk, amely napról napra megélt lelki út, ha lépésről lépésre haladunk, kis lépésekben együtt növekedünk, elkötelezve magunkat, hogy hitben érett nőkké és férfiakká váljunk.

Mert az örökre szóló elkötelezettség kihívása – kedves jegyesek – igazából nem csak időtartam kérdése. A házasság attól még nem lesz sikeres, ha tartós, hanem fontos a milyensége is. Együtt élni és örökre szeretni egymást – ez a keresztény házaspárok előtt álló kihívás. Eszembe jut a kenyérszaporítás csodája: az Úr meg tudja szaporítani a ti szereteteket is, és minden nap meg tudja adni nektek a friss és finom szeretetet. Végtelen tartalékai vannak! Azt a szeretetet adja nektek, amely kapcsolatotok alapja, és minden egyes napon megújítja és megerősíti. Sőt még nagyobbá teszi, amikor családok gyermekekkel gyarapszik. Ezen az úton haladva mindig imádkozni kell. A férj a feleségért, a feleség a férjért, és együtt is. Kérjétek Jézust, hogy szaporítsa meg szereteteket. A miatyánkban azt mondjuk: „Mindennapi kenyereket add meg nekünk ma.” A jegyespárok hozzászokhatnak, hogy így is imádkozzák: „Urunk, mindennapi szeretetünket add meg nekünk ma”, mert a jegyesek mindennapi szeretete az a kenyér, lelkük igazi kenyere, amely erőt ad nekik előrehaladásukhoz. Próbáljuk ki, tudjátok-e így mondani! „Urunk, mindennapi szeretetünket add meg nekünk ma.” Mondjuk együtt! [Jegyesek: „Urunk, mindennapi szeretetünket add meg nekünk ma.”] Még egyszer! [Jegyesek: „Urunk, mindennapi szeretetünket add meg nekünk ma.”] Ez a jegyes- és házaspárok imája. Taníts meg szeretnünk egymást! Minél jobban Jézusra bízátok magatokat, szeretetetek annál inkább „örökre” szóló lesz, mindig meg tud újulni, és legyőz minden nehézséget. Úgy gondoltam, ezt válaszolom kérdésekre. Köszönöm!

2. Kérdés: Együtt élni, avagy a házasság élet „stílusa”

Szentatya, szép az, hogy minden napot együtt élünk meg, örömet és tartást ad. Ugyanakkor kihívást is jelent. Hisszük, hogy meg kell tanulnunk szeretni egymást. Van a házasság életnek egyfajta „stílusa”, a hétköznapoknak egyfajta lelkisége, amelyet el kell sajátítanunk. Szentatya, segítené ebben bennünket? – A Ciociariából érkezett Stefano és Valentina kérdésére a pápa ezt a választ adta:

Az együttélés művészet, türelmes, szép és lenyűgöző előrehaladás. Ez az út nem fejeződik be azzal, hogy meghódítottátok egymást... Sőt, épp akkor kezdődik. Ennek a mindennapos úton járásnak megvannak a maga szabályai, amelyeket ebben a három szóban lehetne összefoglalni – mondtam már nektek ezeket, számos alkalommal elmondtam már a családoknak –, és jó lenne, ha megtanulnátok használni ezeket egymás közt: *Szabad?* (vagy *Megengeded?*); *Köszönöm!* *Bocsáss meg!*

„*Megengeded, szabad?*” Vagyis kedvesen engedélyt kérünk, hogy beléphessünk a másik életébe, tapintattal és odafigyelve a másokra. Meg kell tanulnunk kérni: megengeded, hogy ezt és ezt tegyem? Neked tetszik, ha így csináljuk? Ha ebbe belevágunk, ha a gyermekeinket így neveljük? Szeretnéd, ha elmennénk ma este valahová?

Engedélyt kérni tehát azt jelenti, hogy tudunk udvariasan belépni mások életébe. Ezt jól jegyezzétek meg: tudunk udvariasan belépni mások életébe. Ez azonban nem könnyű! Egyáltalán nem az. Olykor igen durvák tudunk lenni, úgy lépünk be, mint elefánt a porcelánboltba. Az igazi szeretet nem nyomja le keményen és agresszíven a másikat. A Szent Ferenc életéről szóló Fiorettiben található ez a mondat: „Jegyezd meg, drága testvérem, hogy az udvariasság Isten tulajdonságai közül való... az udvariasság ugyanis a szeretet édestestvére, mert kioltja a gyűlöletet, és ébren tartja a tevékeny szeretetet” (37. fej.). Igen, az udvariasság ébren tartja a szeretetet. Családjainkban, világunkban, mely gyakran annyira erőszakos és arrogáns, sokkal több udvariasságra és tapintatra volna szükség. Ezt pedig otthon kell elkezdni.

„*Köszönöm.*” Könnyűnek tűnik kimondani ezt a szót, tudjuk mégis, hogy nem így van. Pedig milyen fontos! Megtanítjuk gyerekeinknek, utána viszont elfelejtjük. A hála roppant fontos érzés: emlékeztek Lukács evangéliumára? Egyszer egy idős néni azt mondta nekem Buenos Airesben: „A hála nemes földön nyíló virág.” Nemes lélekre van szükségünk, hogy e virág kinyíljon. Emlékeztek tehát Lukács evangéliumára? Jézus meggyógyít tíz leprás beteget, de csak egy tér vissza közülük köszönetet mondani. Az Úr Jézus elcsodálkozik: a többi kilenc hol marad? Ez ránk is érvényes: mi tudunk-e köszönetet mondani? Kapcsolatokban, később pedig házasságokban ébren kell tartanotok annak tudatát, hogy a másik személy Isten ajándéka, Isten ajándékaira pedig azt mondjuk: köszönöm! Isten ajándékait mindig megköszönjük! Ezzel a lelkülettel kell köszönetet mondanotok egymásnak mindenért. A *köszönöm* szó tehát nem egy formális kedveskedés, amelyet – mivel jól neveltek vagyunk – az idegenekkel való érintkezésben alkalmazunk. Meg kell tanulnotok köszönetet mondani, ha szeretnétek jól előrehaladni a házasságban.

Végül a harmadik szó: *Bocsáss meg!* Az életben sokat tévedünk, sok hibát elkövetünk. Vagy esetleg van itt köztetek valaki, aki még sohasem hibázott? Jelentkezzen, ha van valaki! Van-e valaki, aki sohasem hibázott? Mindnyájan hibázunk! Mindnyájan! Valószínűleg nincs olyan nap, amikor ne hibáznánk. A Szentírás azt mondja, hogy az igaz is hétszer vétkezik napjában. Tehát hibákat

követünk el... Ez a magyarázata, hogy mennyire szükségünk van erre az egyszerű szóra: Bocsánat!

Rendszerint mindnyájan hajlamosak vagyunk a másikat vádolni, magunkat pedig igazolni. Ez pedig már ősatyánkkal, Ádámmal elkezdődött. Amikor Isten megkérdezte tőle: „Ádám, nem tán ettél abból a gyümölcsből?” „Én? Dehogy! Az asszony adott belőle!” A másikat vádoljuk, hogy ne kelljen azt mondanunk: Bocsáss meg! Bocsánat! Régi történet. Ez az ösztönös cselekvés az oka oly sok szerencsétlenségnek. Tanuljuk meg elismerni hibáinkat, és bocsánatot kérni. „Bocsáss meg, amiért ma felemeltem a hangom!” „Ne haragudj, hogy nem köszöntem!” „Elnézést, hogy későn jöttem haza!” „Bocsáss meg, amiért annyira magamba zárkoztam ezen a héten”; „ha túl sokat beszéltem, és sosem hallgattalak meg”; „ha megfeledeztem magamról!” „Ne haragudj, amiért haragos voltam, és rajtad töltöttem ki a mérgem!” Bizony oly sok „bocsáss meg”-et kellene mondanunk nap mint nap. Ez is hozzátartozik egy keresztény család növekedéséhez. Mindnyájan tudjuk, hogy nem létezik tökéletes család, se tökéletes férj, se tökéletes feleség. Tökéletes anyósról már nem is beszélve... Mi létezőnk! Mi, akik mindnyájan bűnösök vagyunk.

Jézus, aki jól ismer bennünket, egy titkot árul el nekünk: soha ne fejezzük be úgy a napot, hogy ne kérnénk bocsánatot, úgy, hogy a béke vissza ne térne otthonunkba, családjunkba. Megszokott dolog a házasságok közötti veszekedés, valami mindig ad rá okot. Veszekedtünk. Talán feldühödtetek, talán repült a tányér, de kérlek benneteket, ne felejtsetek: soha ne fejezzük be úgy a napot, hogy ki ne békülnénk! Soha, soha, soha! Ez a titok, annak titka, hogy miként őrizhetjük meg a szeretetet és a békét. Nincs szükség hosszú szónoklatokra! Egy gesztus is elég lehet, s már ki is békültünk. Soha ne fejezzük be... mert ha kibékülés nélkül fejezed be a napot, a szíved másnapra kihűl és megkeményedik, s így nehezebb lesz a kibékülés. Vessétek emlékezetetekbe: soha ne fejezzük be úgy a napot, hogy ki ne békülnénk! Ha megtanultok bocsánatot kérni egymástól és megbocsátani egymásnak, házasságotok tartós lesz és fejlődik. Amikor az általános kihallgatásra vagy a misére a Szent Márta-házba idős házaspárok érkeznek aranylakodalmuk megünneplésére, megkérdezem tőlük: „Melyiketek az, aki elviselte a másikat?” Annyira szép ez! Mindnyájan először egymásra néznek, aztán rám, és azt válaszolják: „Mindketten!” Annyira szép ez! Pompás tanúságtétel!

3. Kérdés: A házasságkötés stílusa

Szentatya, ezekben a napokban sokat készülődünk az esküvőnkre. Tudna esetleg tanácsot adni, hogyan éljük meg jól a házasságkötést? – Ezt az utolsó kérdést Miriam és Marco fogalmazta meg, akik Massa Carrarából érkeztek. Ferenc pápa így válaszolt:

Tegyetek meg mindent, hogy esküvőtök valódi ünnep legyen – hiszen a házasságkötés ünnep –, mégpedig keresztény ünnep és ne világi ünnep legyen! Annak az örömnél a legmélyebb okát, amely azon a napon eltölt titeket, János evangéliuma mutatja meg nekünk: emlékeztek a kánai menyegző csodájára? Egyszer csak elfogy a bor, s úgy tűnik, el van rontva az ünnep. Képzeljétek csak el, ha úgy fejeznénk be egy lakodalmat, hogy teát iszunk? Lehetetlen! Bor nélkül nincs ünneplés! Mária biztatására Jézus feltárja magát, ez az első alkalom, hogy kinyilvánítja, kicsoda ő. Jelet ad, a vizet borrá változtatja, s így megmenti a menyegzőt. Ami Kánában történt kétezer évvel ezelőtt, az igazából minden házasságkötéskor megismétlődik: az, ami házasságokat valóban teljessé és mélyen igazzá teszi, az az Úr jelenléte, aki feltárja önmagát, és kegyelmét ajándékozza nektek. Az ő jelenléte „kínál meg” jó borral, ő a teljes, a szívet valóban felmelegítő öröm titka. Jézus jelenléte azon az ünnepen. Legyen szép ünnep, de mindenképp Jézussal! Ne világi hívságokkal! Az ember megérzi, hogy az Úr ott van.

Azután az esküvőtök legyen józan, és azt emelje ki, ami valóban fontos. Vannak, akik jobban aggódnak a külsőségekért, a vacsoráért, a fényképekért, a ruhákért, a virágokért... Ezek fontos dolgok egy ünnepen, de csak akkor, ha meg tudják sejtetni örömeik valódi okát: az Úr áldását szerelmeiken. Tegyetek meg mindent, hogy – miként a bor Kánában – ünnepeitek külsőségei az Úr jelenlétét tükrözzék, és emlékeztessenek titeket és minden jelenlévőt örömeik valódi okára.

De mondtál még valamit, amit nem szeretnék szó nélkül hagyni. A házasságon bizony minden egyes napon dolgozni kell, mondhatni kézműves munkáról van szó, aranyművességről, hiszen a férjnek az a feladata, hogy feleségét egyre érettebb nővé tegye, a feleségnek pedig az a feladata, hogy férjét egyre érettebb férfivá tegye. Növekedni emberségben is, mint férfi és mint nő. És ez köztetek megy végbe. Ezt hívják közös növekedésnek. Nem az égből pottyán ötletekbe! Az Úr megáldja, de a ti kezetek munkája, abból származik, hogy miként viselkedtek, milyen életmódot folytattok, hogyan szeretitek egymást. Úgy élni, hogy együtt növekedjünk! Mindig úgy cselekedj, hogy a másik növekedjen. Dolgozzatok ezen! És így – nem tudom –, lehet, hogy egy nap sétáltok majd falud utcáján, az emberek pedig összesúgnak mögöttetek: „Nézd, milyen szép asszony, milyen erős!” „Amilyen férje van, érthető!” Rólad pedig: „Nézd, kicsoda férfi!” „Amilyen felesége van, nem csoda!” Erről van szó! Együtt kell növekednetek, mindkettőtöknek a másik növekedését kell segítenie. Gyermekeiteknek pedig ez lesz az öröksége: olyan apukájuk és anyukájuk volt, akik együtt növekedtek, az egyik a másikat érettebb férfivá és érettebb nővé tette!

(Tózsér Endre SP fordítása)

© Libreria Editrice Vaticana, 2014.

© Tózsér Endre SP, 2014.

